

Úvod

Přednášející:

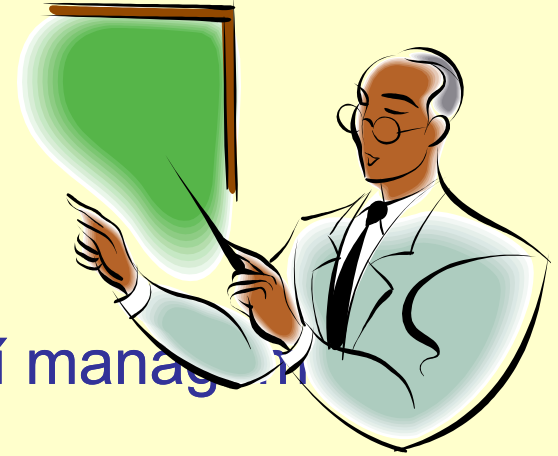
- Ing. Eva Švandová

Literatura:

- VÁGNER, I. *Management z pohledu všeobecného a celostního*. MU : Brno, 2003.
- BLAŽEK, L. *Úvod do teorie řízení podniku*. MU : Brno, 1999.

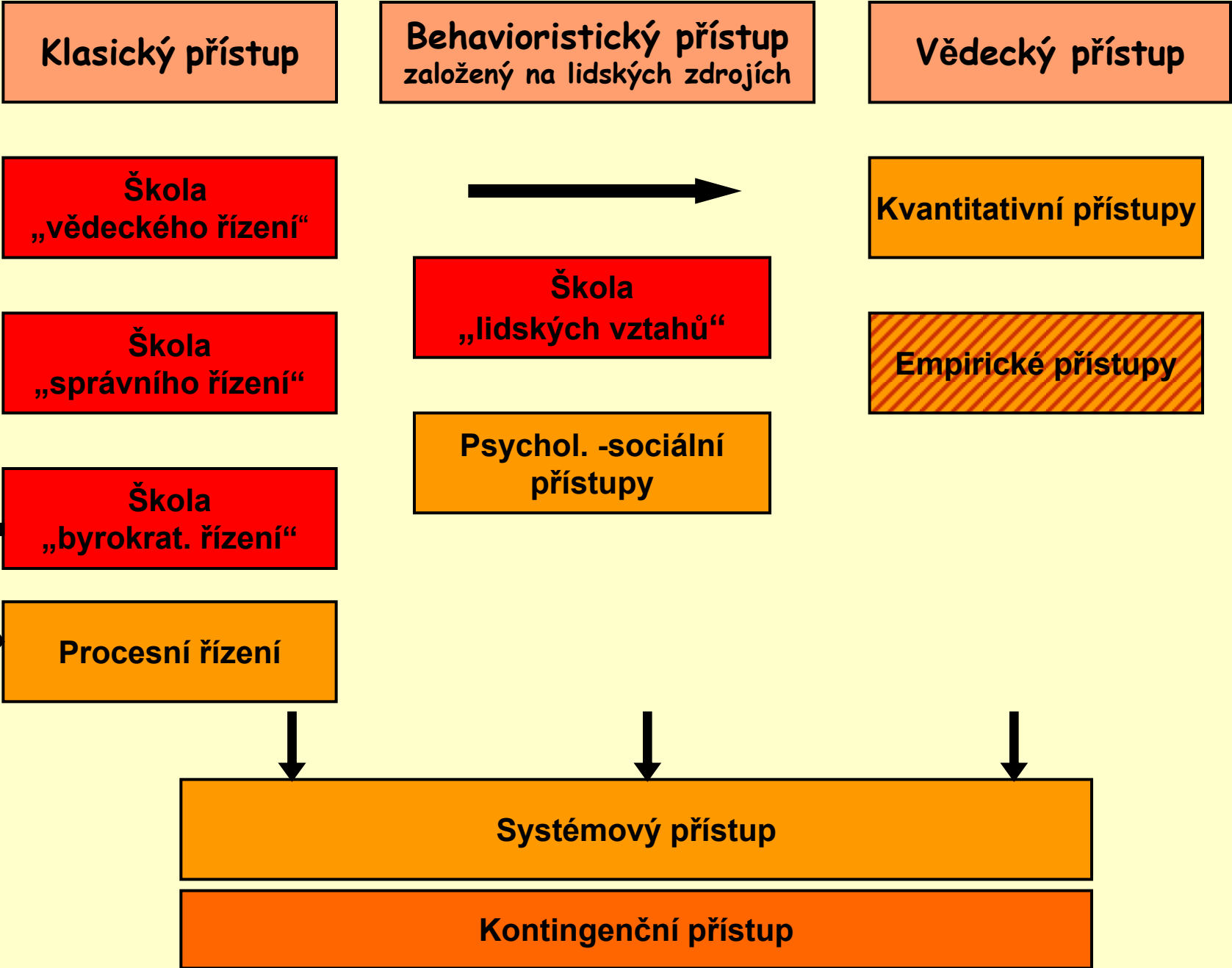
Obsah přednášek

- Historický vývoj managementu, Pojetí managementu, Organizování, Rozhodování
- Styl vedení, motivování
- Marketing vymezení, marketingový mix
- Komunikační mix, strategická analýza

Historie managementu

Eva Kubátová

Škola vědeckého řízení

- **poč. 20. století**

- Racionalizace
- Pohybové studie

přínosy:

- důraz na získávání konkrétních dat ohledně úkolů a prac. místa
- přesvědčila manažery o potřebě se vyvarovat náhodnému přístupu k plánování a organizaci práce
- důraz na práci managera
- např. Ganttův diagram používaný dodnes

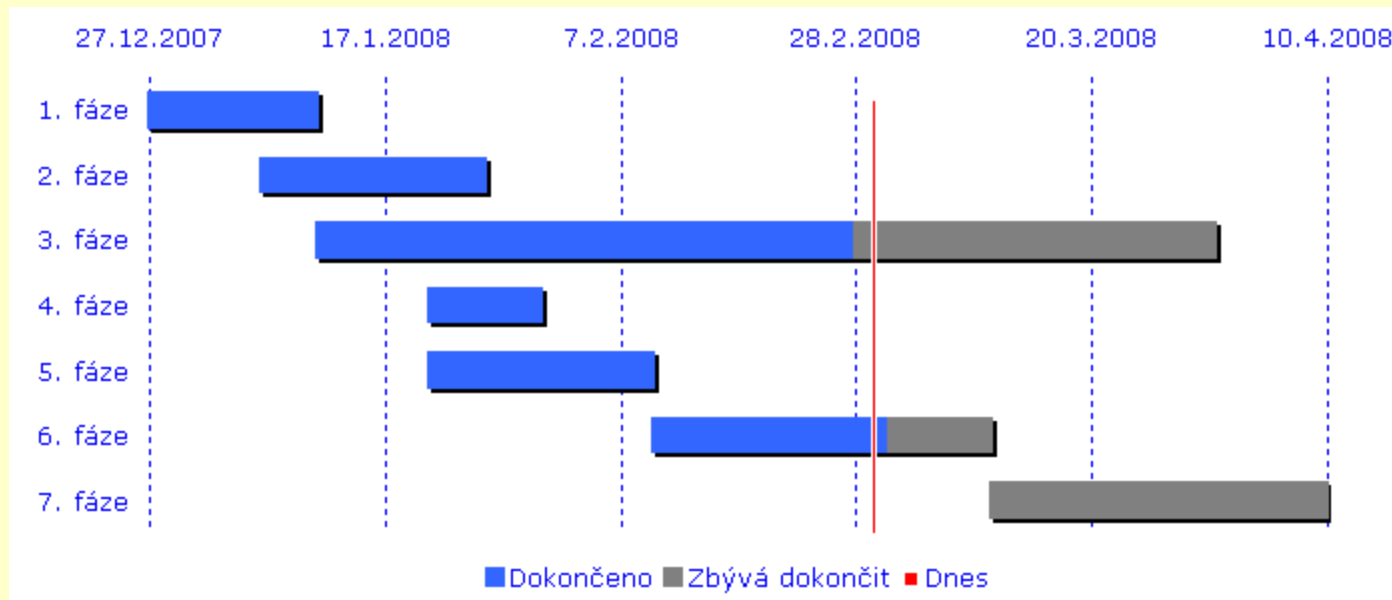
kritiky:

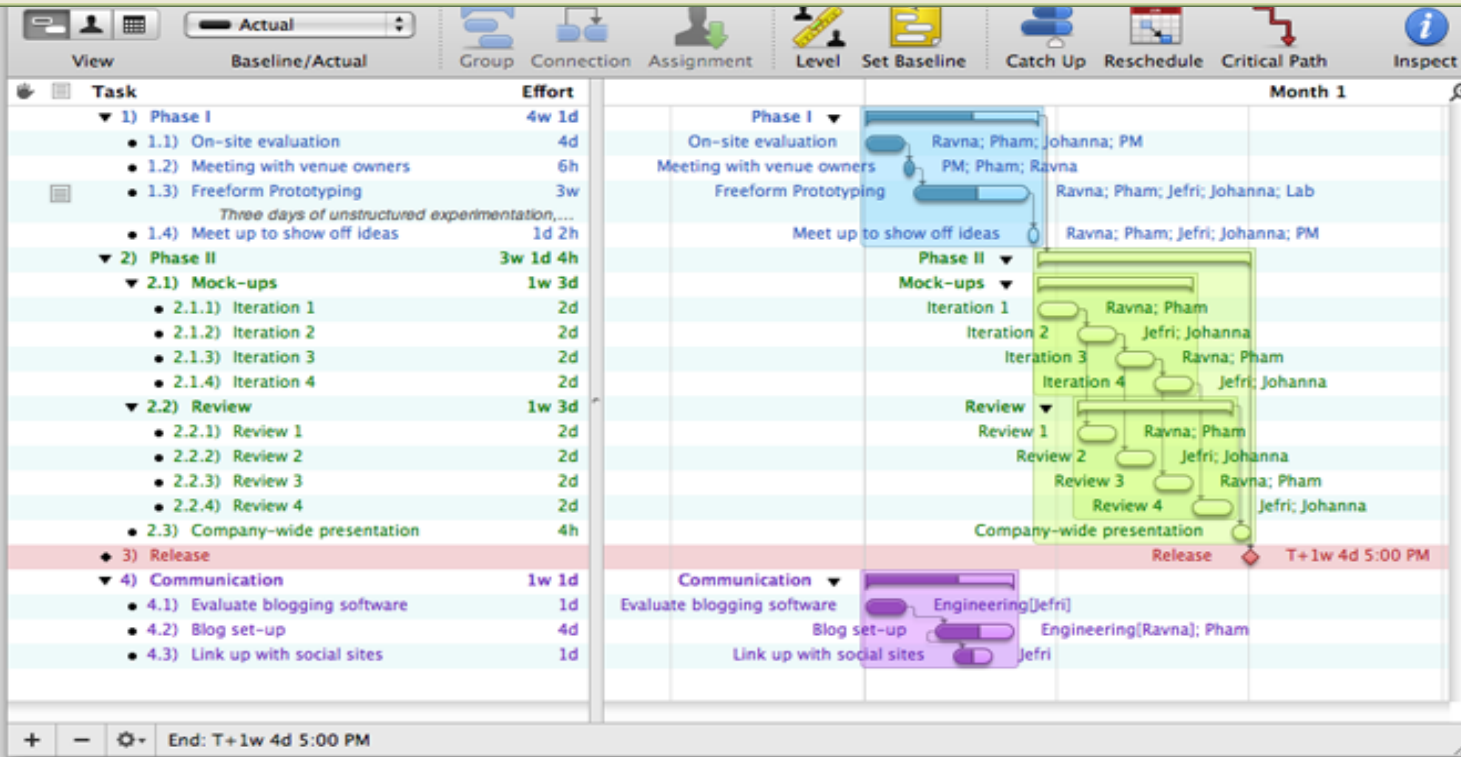
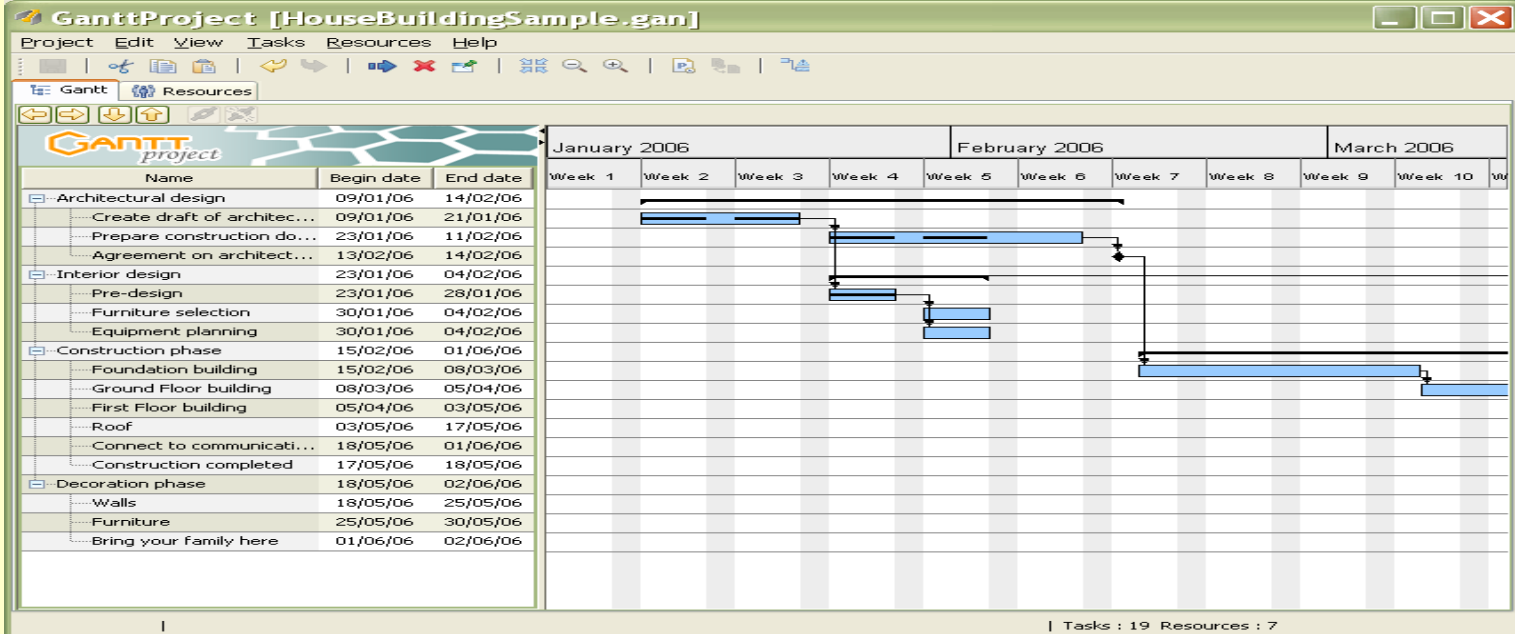
- velký tlak na pracovníky ohledně výkonu
- nefér dělení odměn mezi management a prac. sílu
- nedostatečná pozornost věnována sociálním faktorům na pracovišti
- příliš autoritářský přístup, dominance managementu

Ganttův diagram

- Zobrazuje posloupnost jednotlivých kroků v rámci realizace projektu
- Aplikace GanttProject, SmartDraw, OmniPlan, popř. excel

Škola vědeckého řízení

Fredecick Taylor (1856-1915)

- oddělení duševní práce od manuální
- bezprostřední kontrola pracovního procesu managementem
- studium lidí jako strojů
- **experiment se surovým železem**
- dělba práce - jediný správný způsob
- poznatky v knize „The principles of Scientific Management“ (1911)
- **taylorismus**

Henry L. Gant , manželé Gilbrethovi

Škola vědeckého řízení

Taylorismus aplikovaný na výrobu obuvi

- jeden dělník nařeže všechnu kůži
- jeden dělník vystřihne části bot dle šablony
- další sešije části
- další připevní cvočky
- další provleče tkaničky
- pracovní proces navržený zaměstnavatelem ne „mistrem ševcem“
- vysoká specializace práce – rychlé zaučení a snadné nahrazení jednoho dělníka druhým

Škola správního řízení

- prioritní pozornost zaměřena na řídicí pracovníky
- studium funkcí a principů managementu
- klasická organizační teorie

přínosy:

- strukturalizace řízení – definice manažerských funkcí
- východiskem pro koncepce organizačních struktur podniků
- řízení podniku jako celku

kritika:

- snaha převést řídicí zkušenosti do příliš obecných platností

Škola správního řízení

Henri Fayol (1841 – 1925)

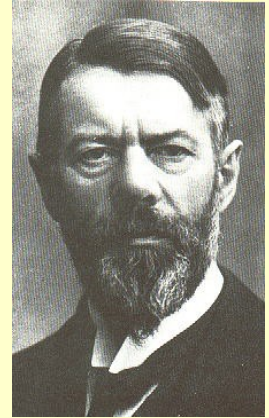
- definice funkcí managementu: plánování, organizování, přikazování, kontrolování
- definice principů managementu, které mají být používány ke zdokonalení výkonu organizací
- dílo „Administration industrielle et générale“ (Správa podniků a správa všeobecná)

Škola byrokratického řízení

- **Max Weber (1864 – 1920)**
- byrokracie jako pevně vymezené uspořádání organizace – „ideální typ“ organizace

rysy byrokracie:

- organizace stojí na principech hierarchie
- využívání specializace
- doržování systému obecných pravidel
- spravedlivé a neosobní řízení
- kvalifikace lidí v souladu se zastávanou pozicí

Procesní přístupy

- návaznost na Fayola a Webera
- klasifikace manažerských funkcí navazující na Fayolovi funkce správy
- celistvé chápání fungování a řízení organizační jednotky

přínos:

- vychází z nich většina učebnic managementu – díky víceaspektovosti a celistvosti, s jakou je nahlíženo na podnik

kritika:

- schematičnost
- nedocenění lidského faktoru

Škola lidských vztahů

- **40. léta, poč. 50. let**

Elton Mayo (1880 - 1949)

- reakce na taylorismus
- důraz na psychologické a sociální aspekty
- člověk jako bytost usilující o existenci ve společnosti
- význam neformálních vztahů
- spokojený zaměstnanec bude více produktivní
- vychází se závěrů **Hawthornských studií** (1924 – 1932) – důraz na důležitost vztahů mezi lidmi na pracovišti

přínosy:

- uznání managementu jako aplikované behaviorální vědy (manager musí motivovat, vést a rozumět mezilidským vztahům)

kritika:

- není pouze behaviorální vědou
- aplikace různých pojetí lidského chování je příliš komplikovaná a její použití manažery někdy příliš komplikované

Psychologicko-sociální přístup

- **poč. 50. let**
- někdy označován jako behaviorismus
- návaznost na školu lidských vztahů
- koncept „sociálního člověka“ x „ekonomický člověk“ v klasickém přístupu
- vědecký přístup ke studiu lidského chování
- práce jako prostředek sloužící k naplnění lidských potřeb
- studium motivace, stylu vedení a efektivní mezilidské komunikace
- využití psychologie, sociologie, antropologie

V. Vroom, F. Herzberg, A. Maslow

Manažerská věda

- uplatnění po 2. svět. válce
- návaznost na školu vědeckého řízení ve snaze o přesné měření pracovních činností a plánování s pomocí matematických výpočtů
- metody opírající se o matematiku, logiku, statistiku apod.
- strukturní analýza, matematické programování, dynamické programování, teorie her, simulační metody apod.
- snaha poskytnout manažerům kvantitativní východiska pro rozhodování
- hledání optimálního řešení na základě matematické optimalizace – optimalizace výrobního plánování, finanční plánování, plánování reklamy, distribuce zboží mezi dodavateli a odběrateli

přínosy:

- techniky k řešení výrobních problémů, rozpočtových problémů, plánování například pracovně rozvojových programů

kritiky:

- nepojednává o lidském aspektu organizace

kvantitativní přístupy

Empirické přístupy

- dominantní postavení během posledních třiceti let
- studium praxe a následné doporučení pro manažerské jednání
- ***Hammer, Champy*** – „Reengineering the Corporations”
- ***Drucker*** - „Managing in Turbulent Times”
- ***Peters, Waterman*** – „In search of excellence”

Systemové přístupy

- 70. léta 20. století
- organizace jako skupina vzájemně propojených prvků
- organizace jako dynamický celek
- řízení MU:– univerzita – fakulty – katedry -
- hledání kompromisů vedoucích k dosažení cílů celé firmy resp. celého systému

Kontingenční přístupy

- hledání vhodných metod managementu pro různé situace
- zvýšení produktivity práce – než se manager rozhodne jakým způsobem, je třeba analyzovat charakteristiky pracovníků, způsob práce, v jedné oblasti podniku je vhodné uplatnit například „rámcové plánování“ a v jiné „tvrdé plánování“
- jeho význam stoupá
- **příklad firma IBM**

Děkuji za pozornost

